

Yttrande över SOU 2025:67 Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet

Inledning

Kiruna kommun tackar för möjligheten att yttra sig över betänkandet om Arlandas framtida utveckling. Förslaget är viktigt för att belysa behovet av tillgänglighet, kommunikationer och internationella förbindelser som är avgörande för Kiruna kommuns långsiktiga utveckling. Detta berör såväl näringslivet, inte minst gruvnäringen och den växande rymdverksamheten- som besöksnäringen och kommuninvånarnas tillgång till service och arbetsmarknader.

Bedömningen av förslaget i relation till Kiruna

Nationell tillgänglighet och regional rättvisa

- Arlandas kapacitet och internationella roll är central även för norra Sverige. För Kiruna, med ett avstånd på 1 200 km till Stockholm, är flyget ofta den enda realistiska länken för resor till huvudstaden och vidare ut i världen.
- Kiruna kommuns översiktsplan från 2018 lyfter behovet av fungerande flygförbindelser som en förutsättning för hållbar utveckling och för att motverka avståndsnackdelar. Avsaknad till stabila anslutningar till Arlanda riskerar att försvaga Kirunas arbetsmarknad och besöksnäring.

Näringslivets behov

- LKAB:s gruvdrift och Esrange Space Center kräver snabb och internationell tillgång till personal, forskare och samarbetspartners. Den lokala arbetsmarknaden har också behov av influgen arbetskraft. Ett stärkt Arlanda är därmed en indirekt investering i Kirunas lokala affärs och service liv.
- Turismen är en nyckelnärig och är starkt beroende av tillgängligheten från Arlanda och internationella anknytningar för att stimulera den lokala turistnäringen.

Koppling till hållbarhet och miljömål

- Kiruna kommun stödjer Arlandas utbyggnad med fokus på fossilfria lösningar, inveckling och bruk av biobränsle, elflyg och intermodala transporter.
- En förstärkning av Arlanda måste kombineras med satsningar på hållbara inrikesflygförbindelser till norra Sverige för att uppfylla klimatmålen och ändå generera tillgänglighet.

Beredskap och motståndskraft

- Utifrån det skiftande världsläget och den tilltagande risken av naturkatastrofer och andra oförutsedda händelser är Arlanda en viktig länk mellan norra Sverige och övriga riket. Att fortsatt utveckla sträckan mellan Kiruna och Arlanda ligger därför i kommunens intresse.
- En utveckling av sträckan skapar motståndskraft för oförutsedda händelser som påverkar framkomligheten med tåg, bil och buss. Att snabbt mobilisera personal inom försvarsmakten och andra viktiga poster är därför av vikt för rikets säkerhet.

Förbättringsbehov och rekommendationer

- **Säkerställa regionala flyglinjer:** Utredningen bör i större utsträckning belysa vikten av fungerande trafikplikt och stöd till inrikeslinjer som Kiruna- Arlanda. Arlandas roll är inte bara internationell utan också internationellt sammanhållande.
- **Säkerställa intermodalitet:** För Kiruna är flyg ofta det enda alternativet, men anslutningar till tåg och buss från Arlanda behöver utvecklas för att öka hållbarheten och minska klimatpåverkan.
- **Jämlig tillgång:** Utredningen bör tydligare adressera hur Arlandas utveckling kan minska snarare än förstärka geografiska klyftor mellan storstadsregioner och glesbygd.
- **Fokus på besöksnäringens villkor:** Eftersom turismen är en central tillväxtbransch i Kiruna bör utredningen framhålla kopplingen mellan internationella flyglinjer, Arlanda som hub och norra Sveriges attraktionskraft.
- **Recilience och beredskap**
Att investera i flygförbindelsen mellan Arlanda och Kiruna ligger i ett lokalt och nationellt intresse för att säkra motståndskraften för oförutsedda händelser lokalt, nationellt och i förhållande till Världen.

Slutsats

Kiruna kommunen delar utredningens syn på Arlanda som avgörande del av den nationella infrastrukturen. För Kiruna är Arlanda utveckling direkt kopplande till kommunens översiktsplan (2018) om en starkare näringslivsbas, en växande turism och ett mer tillgängligt och attraktivt samhälle. Samtidigt behöver skapare fokus på hur Arlanda som nod ska stärka hela landets tillgänglighet – Även i glesbygden- och fjällkommuner.

Mats Taaveniku

Kommunstyrelsens ordförande

Andreas Fredriksson

Kommundirektör

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: JAN MATS GÖRAN TAAVENIKU

Datum: 2025-09-11 08:54

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

8D8030D0AEE312187F2A920ABFB1634C9701D3AA762CED821AC196B0DB0108DD

Namn: Andreas Fredriksson

Datum: 2025-09-11 13:55

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

8D8030D0AEE312187F2A920ABFB1634C9701D3AA762CED821AC196B0DB0108DD